

Вступ. Державна мова – мова професійного спілкування

План

- 1.1.1. Предмет і завдання курсу “Українська мова (за професійним спрямуванням)”.
  - 1.1.2. Поняття літературної мови. Найістотніші ознаки літературної мови.
  - 1.1.3. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови. Мовна, мовленнєва, комунікативна професійна компетенції.
  - 1.1.4. Мовні норми.
  - 1.1.5. Мовне законодавство та мовна політика в Україні.
-

Завдання курсу – сформувати:

- мовну компетенцію майбутніх фахівців;
- навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні;
- вміння і навички оптимальної мовної поведінки у професійній сфері;
- стійкі навички усного й письменого мовлення, зорієнтованого на професійну специфіку;
- навички оперування фаховою термінологією, редагування, корегування наукових текстів.

- **Мета курсу** – сформувати у майбутніх спеціалістів професійно зорієнтовані вміння і навички досконалого володіння українською мовою у фаховій сфері.

Українська мова – єдина національна мова українського народу.

Державна мова – це закріплена традиційно або законодавством мова, вживання якої обов'язкове в органах державного управління та діловодства.

Літературна мова - це унормована, регламентована, відшліфована форма існування загальнонародної мови, що обслуговує найрізноманітніші сфери суспільної діяльності людей.

Літературна мова
характеризується такими
ознаками:

унормованість

наддіалектністю

Уніфікованістю

**Літературні
форми**

```
graph LR; A[Літературні форми] --- B[писемна форма]; A --- C[усна форма];
```

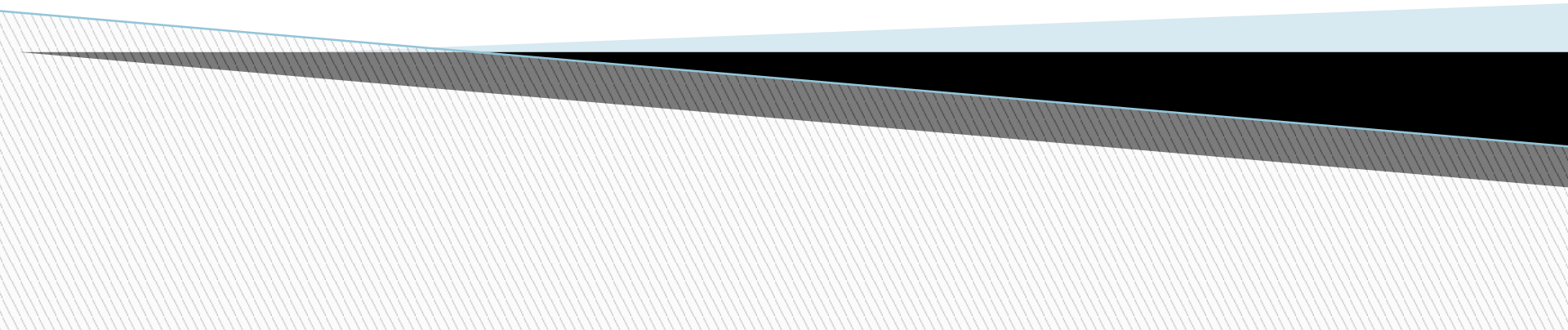
писемна форма

усна форма

Професійне мовлення - це термінологія, притаманна в тій чи іншій галузі науки, техніки, мистецтва та професіоналізму.

Мовні норми

Мовна норма - уніфіковані, традиційні, найбільш поширені, свідомо фіксовані стандарти реалізації мовної системи обрані в системі суспільної комунікації.

Літературна мовна норма – усталені, загальноприйняті правила, регламентації, взірці вживання мовних засобів у писемній і усній формі спілкування.

Літературні норми

орфоепічні

синтаксичні

морфологічні

стилістичні

орфографічні

пунктуаційні

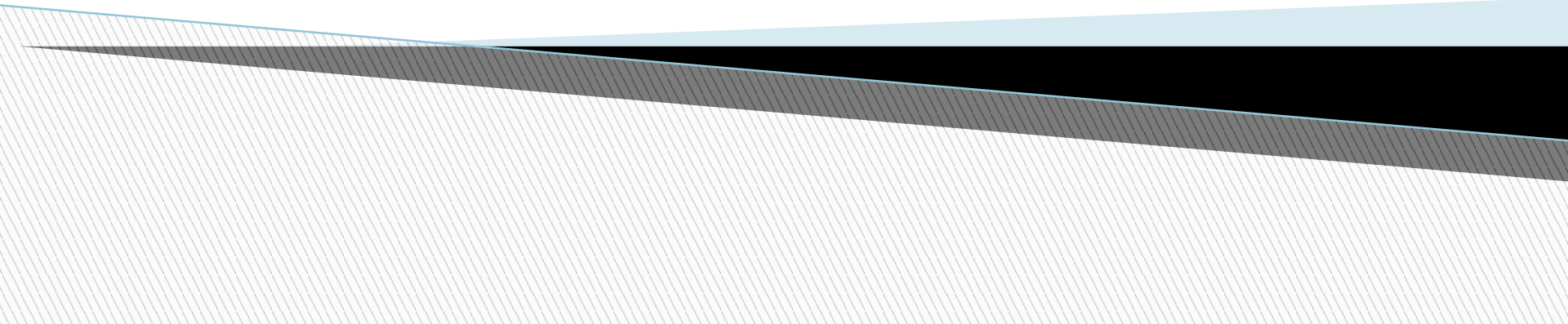
лексичні

акцентуаційні

▣ **Синоніми** - це слова різні за звучанням, але мають тотожне чи близьке значення:
обов'язково – неодмінно; проживати – мешкати.

Пароніми - це слова (пари слів), які мають подібність у морфологічній будові, але розрізняються за значенням.

Мовне законодавство та мовна політика в Україні

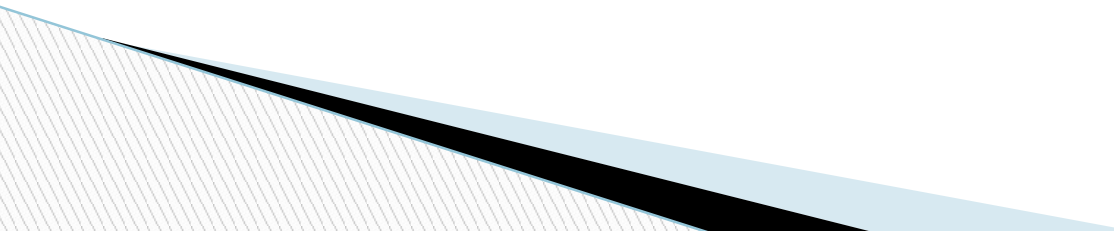

▣ **Мовна політика** – це система заходів (політичних, юридичних, адміністративних), спрямованих на регулювання мовних відносин в державі, зміну чи збереження мовної ситуації в державі.

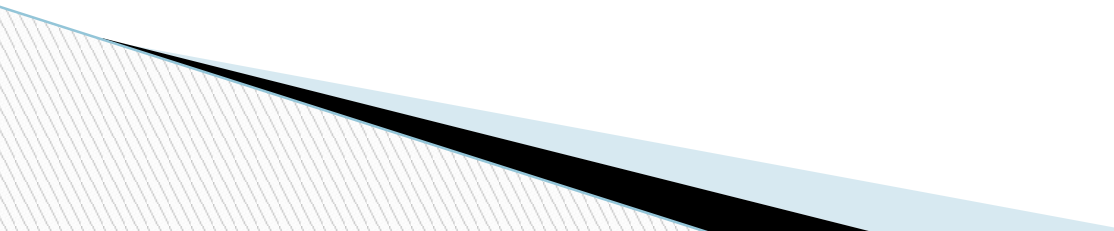
Пріоритетом мовної політики в
Україні є утвердження і розвиток
української мови

Правовою основою для здійснення державної мовної політики в Україні є Конституція України (ст. 10),
Закон України
“ Про мови в Українській РСР”

□ **Мовна ситуація** – “ситуація взаємодії різних мов чи різних форм існування однієї мови в певній державі з огляду на їхню функціональну специфіку й ареал поширення”.

Концепція державної мовної політики -

Це система засадничих нормативних постанов, які ґрунтуються на компонентному оцінюванні мовної ситуації в Україні.